

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Évesre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Hétre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 hr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 92-ik szám.

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántári cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Leálczázott bűnösök.

Kolozsvár, július 15.

Magyarország legfőbb bírósága alaposan leleplezte a Memorandum-pörnek híressé vált ama hőseit, a kik a kolozsvári esküdszék ítélete ellen — a rengeteg hazugságokkal telt semmisségi panaszt örömmel zudították a bíróság nyakába.

Még élénk emlékében lehet a nagy közönségnek az a szerencsétlen magatartás, melyet a Memorandum-pör vádlottjai a bíróság, az esküdszék és a magyar közönséggel szemben a pör egész folyamata alatt tanúsítottak.

Nem volt a bíróságnak egy lépése, egy határozata, mely ellen a vádlottak semmisségi panasszal ne éltek volna.

A bíróságnak és az esküdszéknek összes intézkedéseire ráfogták, hogy azok törvénytelen cselekedetek.

A bíróságot és esküdszék egyaránt azzal vádolták, hogy a vádlottakkal szemben törvénytelenül tehát erőszakosan és önkényesen jár el.

A bíróság elnökét a szó teljes értelmében kiforgatták nyugodtságából minduntalan azzal állva elő, hogy erőszakoskodik.

Az esküdszék ellen nem egyebet, mint azt az arcátlan vádat emelték, hogy már a priori megvesztegették ítéletüket, s a vádlottakat már csak azért ítélték, mert — oláhok.

A közönséget azzal rágalalmazták meg, hogy a vádlottak személyi biztonsága ellen támad.

Tiltakoztak a rendőri közegek alkalmazása ellen.

Szóval a pör egész folyamata alatt, a legvakmerőbb féltelenséggel támadták meg törvényes jogintézményeinket, a törvényt alkalmazó közegeket, a bíróságra hivatott esküdszék és magát a nagy közönséget.

És a vége?

No, hát a vége az, hogy országunk legfelsőbb bírósága negy napig tartó beható tárgyalás után az özőn lebeadott semmisségi panaszokban felsorolt rengeteg okok között még csak egyet sem talált elfogadhatónak, tehát olyanannak mely akár jogilag, akár ténybeli igazságnál fogva figyelembe vehet igényelhetne.

Négy napon át vitakoztak és fontolgatták az okokat és keresték az igazságot a m. kir. Curia bírái, s arra a meggyőződésre jutottak, hogy a törvényt alkalmazó bíróság mindenben a törvényeknek megfelelően járt el, még csak egy eljárás szabályt sem sértett meg; továbbá, hogy az esküdszék teljesen lelkiismeretük szerint pártatlanul ítélték és a magyar közönség higgadt magatartása ellen szót rágalmak merőben alaptalan nélkül való.

Tisztelettel hajlunk meg a Curia bölcs ítélete előtt.

Szükség volt arra, hogy a legfőbb bíróság mutassa ki a vádak alaptalanosságát, a rágalmak rosszízűségét, az elítelt vádakodó bűnösök arcátlanosságát, s hogy ez uton a kolozsvári bíróság, az esküdszék és a magyar társadalom a semmisségi panaszokban ellenük szórt rágalmak alól abszolútassanak.

Hathatós és kiváló jelentőségű erkölcsi elégtétel rejlik a Curia ítéletében úgy a bíróság mint az esküdszék és az egész magyar társadalomra nézve, mert szemben a világgá szórt rágalmakkal mindezeknek szükségük volt egy pártatlan fórum által nyújtott erkölcsi elégtételre.

A kuria ítélete egyszerűen annak bizonyítja az elítelt vádlottak semmisségi panaszaiban foglaltakat, a miknek mi elejétől fogva néztük: „közönséges hazugságoknak és rosszakaratu ráfogásoknak.”

A kolozsvári esküdszék ítélete most már végérvényessé vált.

Az egyszer már elítelt vádlottak viselkedéséről most a legfőbb bíróság is kérelhetetlen igazságszággal lerántotta a leplet.

A leálczázott bűnösök most már megkezdik méltó büntetésüket, s a fegyűlölettel, utcai rakoncátlansággal vádolt magyar közönség a nyert erkölcsi elégtétel birtokában megnyugvással fogadja a legfőbb bíróság igazságos ítéletét.

Politikai hírek.

A belügyminiszter Erdélyben. Hieronymi belügyminiszter — mint a Budapesti Correspondenz értesül — szerdán este az erdélyi részre utazik. Utja alkalmasint öt-hat napra terjed. A miniszter Kolozsvárt érintve Kolosban, választókerületében beszédet fog tartani a politikai helyről. Onnan Deésre, Beszterczére s aztán Tordára, Nagyszebenbe, Gyulafehérvárra és Dévára megy. A miniszter utjában érintkezni akar a lakosság összes rétegeivel, nemzetiségi és valláskülönbőség nélkül.

Új törvényjavaslatok. A belügyminisztériumban értesülünk szerint a két nagyfontosságú kérdésre vonatkozólag terjedelmes dolgozatok készültek el, a melyek előreláthatólag már az őszi ülészakban törvényjavaslatok alakjában kerülnek a képviselőház elé. Az egyik az orvosi kamarák szervezésére vonatkozik, a másik egy országos lenczháznak felállítására és fentartására vonatkozó terjedelmes emlékirat, építési tervszellet együtt. A belügyminiszter ezt az emlékiratot egy szaktanácskozmány elé akarta terjeszteni még e hónap folyamán, de miután meggyőződött arról, hogy a meghívandó tagok legnagyobb része most nincsen Budapesten, ezt a szaktanácskozmányt szeptemberre halasztotta el.

Dákórománia a budapesti egyetemen.

(Az oláh egyetemi hallgatók titkos egylete.)

Budapest, július 14.

A Dákórománia álmaiért küzdő kétes existenciák már elérték folytonos következetességgel vitt ama tervüket, hogy egész Magyarországot behálazzák oly összeköttetésekkel, melyek által ideikát terjeszthetik és akciót szervezhetnek.

Mikor az oláh agitáció csirájából kitért fejét, felhagyván a parlamentaris küzdelemmel, megalkotta a 25-ös oláh komitét, még megelégedett azzal, hogy Nagy-Szebenben a „tribuna” és az „Albina” oláh pénztárat székelyhöz hozza össze a híveket, az amússakkal, megfélemlítéssel és pénzzel megnyert „elvtársakat”. Ott megvonulva, az az időnként tartott oláh „országgyűlésekkel” s ezek proklamációival beérte eleinte a mozgalom és véres remény számba ment ha arról volt szó, hogy nem sok idő múlva az ország valamennyi városában, de magában az ország szívében, Budapesten is erős és agitáció képes fiókokkal fog birni az oláh komitét.

Hála a magyar kormány egyezkedő, húzó-halasztó és félenk politikájának, az oláh nemzetiségi agitátorok most e merész reményt megvalósítva láthatják. Most el van árasztva az ország titkos oláh egyletekkel. A Kolozsvárt szétért Julia-egylet mintájára gombamódra keletkeztek az oláh ifjusági egyesületek, melyek a Liga és komitét pénztárából segélyezve, képesek rentartani magukat, másrészt pedig a nemzetiségi igazgatóknak gondjuk van rá, hogy ez egyletek az ő czeleik iránt mindig szentzavart legyenek s vakon engedelmeskedjenek parancsaiknak. A kolozsvári, nagyvárad, aradi oláh tüntetések ez egyleteknek köszönhetik létüket.

Ily egyület exisztál két év óta a fővárosban is, még pedig a budapesti egyetem oláh hallgatóiból alakult egylet, mely hasonlóan a többiekhez, teljesen az igazgatói szolgálatában áll, kik megméltézik a főgönyű ifju szívót mérgek tanaikkal. Ez az egylet melyet a belügyminiszter szíves figyelmére ajánljuk. Petru Maior néven szerepel.

Ez egylet tagjai által sikerült kivinni, hogy a budapesti egyetem oláh hallgatói már résztvesznek mindazon agitációkban, melyeket akár a komitét szervez, akár egyes igazgatók indítanak.

A Petru Maior egylet büne, hogy a budapesti egyetem oláh hallgatói aláírták a memorandum-pör alkalmával terjesztett Apell és Manifestul lázító iratokat s egy nyilat-

kozatban elvállalták az iratokért a felelősséget. Ez a Petru Maior nevű egylet, mint erkölcsi testület, ma új jelt ad magáról az által, hogy árulónak bélyegzi azt a két egyetemi hallgatót, kik a budapesti egyetem rektor előtt kijelentették, hogy őket a Manifestul és Apell szerződés elvállaló nyilatkozat aláírására csak beugrasztották s a nyilatkozatot ők ketten-egy irtok alá, hogy azt se tudták, mit tartalmaz.

Adataink vannak az egylet működéséről.

Idéztük a belügyminiszter ur kegyes figyelmébe, hogy a Petru Maior egyletnek belügyminiszterileg megerősített alapszabályai vannak.

Épp úgy, mint a Kolozsvárt szétrobbantott Julia egyletnek, a Petru Maior egyletnek is alapszabályszerűen bevalott czeleje (támogatva címével, mely egy oláh történetirő neve) az irodalom művelése.

Hogy mennyiben felel meg ez egylet az alapszabályoknak, illusztráljuk a következőkkel:

1. A Petru Maior egylet, mely egy dunaparti vendéglőben hetenként háromszor tartja összejöveteleit, szervi összeköttetésben áll az oláhországi politikai egyesületek közül azokkal, mely a Liga védszárnya alatt nőnek fel.

2. A Petru Maior egylet szervi összeköttetésben áll a nagyszebeni oláh komitétával, az aradi, balozsfalvai, nagyváradai hasonló egyesületekkel, melyek titokban dolgoznak.

3. A Petru Maior egylet összejövetelén a nemzetiségi igazgatókat ünneplik, a Desteapete Romana s hasonló magyarellenos nótákat énekelnek.

4. Budapesten a Petru Maior egylet terjesztette a memorandumot.

5. A Petru Maior egyletbe küldték Bécsből az Apell és Manifestul eredeti szövegét s ez egyletben másolták aztán le és látták el aláírásokkal.

Mindezek talán nem éppen megengedett irodalmi működése az egyletnek.

Az egyetem rektorának és a belügyminiszternek talán nem éppen szükséges tünni, hogy a budapesti egyetemen Dákórománia növekedjék.

Az anarchisták.

Páris, július 14.

A francia kormánynak értesére esett, hogy olasz és angol anarchisták újabb összeküvet szöttek. Az olasz anarchisták mindama konzulátusok épületeibe, a melyek az olasz anarchisták kiutasításánál segédkeztek, bombát akarnak hajtani, az angol czinkosok pedig az Ljúséet és a szenatus épületét akarják legerőpíteni. Valamennyi nagyobb város prefektusát utasították, hogy szigorúan ügyeljenek és minden pályaudvart alapos felügyelet alá vegyenek.

Párisban, Lyonban és Marseilleban a mult éjjel sok embert letartóztattak és számos hazmotózat tartottak.

A londoni rendőrség a párisit arról értesítette, hogy az anarchisták hat középületet egyszerre légbe akarnak ropteni, köztük az Ljúséet, a Bourbon-palotát, a tőzsde-épületet, a városházát és az igazságügyi palotát. Az összeküvet szálaí Londonban utnaak össze. A bombák, a melyeket erre a czele Londonban gyortottak, sokkal kisebbek azoknál, mint a minőkét eddig használtak, csak narancsnagyságuk, de romboló hatásuk rendkívül nagy.

Valamennyi francia kikötő- és tengerparti hatóságot utasították, hogy a legnagyobb éberséget fejtsek ki, és esetleg remcsak a podgyaszt vizsgáltságok meg, hanem az utasokat magukat is motózzák meg.

A Figaro anarchisztikus oldalról arról értesül, hogy az anarchistáknak az a legújabb módszere, hogy előkelő államférfiak feleségeit és családtagjait kezesséül elfogják az enrogott anarkisták fejében. Ahhoz a kocsihoz, melyet Carnotné rendesen használni szokott, és kocsiul egy anarkhista volt szerződöttve, a kit a Carnot-náz libériájába öltöztettek volna.

A francziák nemzeti ünnepe.

Páris, július 14.

A nemzeti gyász hatása érezhető volt a mai ünnepségeken. A katonai díszszemle el is maradt és a nemzeti színt lobogók igen sok helyütt gyászfátyollal voltak bevonva. A

táncz helyeken nem volt olyan vig a lakosság mint a tavalyi ünnepen. A felvonulás a legnagyobb rendben ment végbe. Először a Concorde-téren levő Strassburg-szoborhoz vonult a menet, amelynek élén két leány haladt. Az egyik elzászi, a másik lotharingiai, nemzeti viseletben. Beszédet nem mondottak csak koszorukat tettek le a szobor talapzatára. A nép erre éljenzett, majd csendesen továbbhaladt Jeane d'Arc és Gambetta szobraihoz. Amikor a Gambetta-szoborra letették a koszorukat és még hangzottak az Eljen Franciaországnak! Eljen Elzász-Lotharingia! kiáltások, egy munkás a tömegből a talapzatra ugrott és messze hallható hangon így szólt:

— Gambetta nevében adjatok nekünk annyi szabadságot, mint Németországban!

Nagy zavar támadt. A nép átugrott a kerítésen, megtámadta a szónoklót és mármár meglehelték volna, ha rendőrök nem sietnek a segítségére. Körülfogták a munkást és bekísérték. A nép utána tódult és egyre azt kiáltotta:

— Halál a porosz fejére!

A rendőrségen Felden Edének mondotta magát és azt vallotta, hogy Strassburgban született, de nem német és nem is anarkista. Azzal mentegőzött, hogy nem akarta a nemzeti ünnepet zavarni, csak a francia sajtótörvény ellen akart tüntetni. A rendőrség azt hiszi, hogy Felden anarkista. Egyéb zavar nem volt az ünnepen.

Az egyforintos államjegyek.

A valuta törvényeket valószínűleg jul. 15-ikén fogják publikálni és akkor nemsokára meg is kezdődik az államjegyek bevonása. Ez a bevonás úgy történik, hogy az összes állampénztárak, továbbá az osztrák-magyar-bank főintézetei, fiókjai és mellékhelyeisei a hozzájuk érkező egy forintos jegyeket visszatartják.

Ez okból a nevezett pénztárakat el kell látni a szükséges ezüstpénzzel, a mely az egy forintos jegyeket pótolja a forgalomban. Hogy nagyobb mennyiségű egy forintos jegyeket ki lehessen vonni a forgalomból, a kormány az osztrák-magyar banktól arany ellenében ezüst forintosokat vesz át.

Ez egyezséget a bankkal csak e hónap utolsó napjaiban fogják megkötni, úgy hogy az 1 forintos jegyek bevonását is csak július hónap vége tele lehet megkezdeni. A magyar és az osztrák pénzügyi kormányok az első időben 20 millió aranyforintot fognak a banknál deponálni és az ellenértéket ezüst kuransban átvenni.

Ez a 20 millió frt, hozzá számítva a pénzügyi kormányok birtokában levő ezüstöt, az első időben megfog felelni az igényeknek. Ezenkívül a jegybank vissza fogja tartani a pénztárába futó 1 frtos jegyeket és a kormányokkal való elszámolás rejében a forgalomban ezüstpénzzel pótolni.

Az egy forintosok mostani forgalma nem állapítható meg pontosan, de aligha nagyobb 50 millió forintnál. Az államadossági bizottság legutóbbi kimutatása szerint még 59 millió frt volt forgalomban.

Ez összegből levonandó az egy forintos jegyek ama mennyisége, melyet egyelőre vissza tartott a két pénzügyi kormány és helyette ezüst koronásokat adott ki.

Ezek az egy forintosok még szerepelnek az államadossági bizottság forgalmi kimutatásában, mert még nem vonták ki véglegesen a forgalomból és ez idő szerint a két kormány pénztári készleteihez tartoznak.

A mint azonban publikálják a valuta-törvényeket ezek az egyforintos államjegyek, valamint az állampénztárba jutó többi egyeseik is elvesztik pénzértéküket és megsemmisíttetnek.

A báró Kemény-család kincsei.

Budapest, július 14.

Góf Kun Kocsárd ezeltől néhány hónappal Munteán dévai ügyvédől felszólítást kapott, hogy valami Simon András nevű dévai polgárnak tizessen ki 25,000 darab aranyat. A gróf, kinek kilenczvenkét éves kora dacára kitünő emlékező tehetsége van, sehoggy nem emlékezett vissza az adósságára se pedig arra, hogy valaha életében Simon András nevű emberrel összeköttetése lett volna. Hogy tisztába hozza a dolgot, szemeliesen utazott Dévára, a hol csakugyan föl is találta Simon Andrást, a kit, midőn a követelés fölül kikérdetett, a következőket adta elő:

Még 1822. nyarán történt, midőn Simon még hat éves kis gyermek volt, hogy a báró Kemény-család udvarán játszott társával, s játszás közben valami homok darab aljában egy hatalmas vasszekrényre bukkant. Simon erre anyjához futott, ki az esetet Kemény báróval közölte. A báró a vasszekrényt fölvitette kastélyába, s midőn azt óriási erőfeszítés után sikerült felnyitnia, rengeteg mennyiségű arany, ezüst és óriási értéket

képviselő ékszeres csillámlottak elébe. A báró rendkívül megörvendett e leletnek, mert a véletlen kezére jött a Kemény-család rég eltűnt kincseit s első örömhízen Kun Kocsárd és János grófoknak kilencz ezer darab aranyat adott át oly meghagyással, hogy azt Simon András részére tartsk meg s midőn már nagykoru lesz, neki kamataival együtt átszolgáltatassák.

A jelzett időpont elérkezett, de Simon nem kapta meg a számára hagyott aranyokat. Így hát 1847-ben a már csaknem megháromszorozott összeget követelte Kun Kocsárdtól, de ez oly választ adott, hogy viszonyai nem engedik, hogy az összeget átadja, de ennek ellenében kinevezi őt birtokai egyetemes örökösévé s az erre vonatkozó okiratok ma is birtokában vannak.

A gróf természetes azzonnal az okiratok fölmutatását kérte Simontól, de ez a kérelmet minden további indoklás nélkül megtagadta. Ezért a gróf Simon ellen haladéktalanul büntenyítő följelentést adott be. A dévai kir. törvényszék vizsgálóbírája ki is hallgatta Simont s a vizsgálat érdekében fogásba helyezte.

Simon András a vizsgálóbíró előtt, a már elmondottakán kívül felmutatta a végrendeletet, mely őt nevezi meg egyetemes örökösül, becsatlakoz ezennel még egy 1877-ben kelt végrendeletet a melyben gróf Kun Kocsárd előbbi végrendeletét megerősíti s kijelenti, hogy annak jogerejét senki megtámadni ne merje.

A két végrendeleti okirat tényleg a gr. Kun Kocsárd család viznyomatu czimerével és pecsétével van ellátva sőt az utóbbi végrendeleten látható az a szerződés is, melyet évtizedekkel ezelőtt gróf Kun Kocsárd nővérével kötött.

A panaszos gróf ez előadással szembe kijelentette, hogy ő összes vagyonát teljesen mentesen az erdélyi székely-egyesületnek hagyományozta, így tehát senkinek semmi joga arra, hogy az adományt megtámadja. Előadta a gróf azt is, hogy 1848-ban algyői kastélya a lángok martaléka lett s hogy akkor sok okmány oda égett, soknak pedig nyoma veszett. Valószínűnek tartja, hogy ke ilyen eltűnt okmánypapíra hamisítottak rá szöveget forgó végrendeletet.

A hamisnak jelzett okiratokat a budapesti szakértők megvizsgálták s véleményük az, hogy a szövegírás feltűnően hasonló Simon András kézírásához, gróf Kun Kocsárd aláírás pedig sikerült utánzat.

Közgyűlési tudósítás.

(Az „Ellenzék” tudósítása.)

Szentgerice 1894. július 12.

A marosi unitárius egyházakörnek f. évi jul. 9 és 10 napjain Csokfalván megtartott dévai fi. fiókegyleti és egyházköri közgyűléséről kívánom röviden értesíteni a t. szerkesztő ur engedelmével becses lapja olvasóit. Az irt időben azaz jul. 9-én délután 3 órakor vette kezdetét a D. F. fiókegyleti gyűlés, esperes Kelemen Albert alelnök ur vezetésével, rövid de tartalmas megnyitó beszédével; majd a jegyzőkönyv és titkári évi jelentés felolvasása után következett szentgericei lelkész Ürmösi Kálmán felolvasása az ünnepéről, különös tekintettel azoknak vallás-erkölcsi, közisztasági és ebből folyó közegészségi hatására. Jelzett tárgyra kettős jutalom volt. 10—10 korona összegben kitűzve Gál Kálmán állagymnáziumi tanár és Suller József kir. törvényszéki bíró urak által. Azonban egyenlő pályázó nem lévén mind két díjat Ürmösi K. nyerte el.

A köri közgyűlés jul. 10-én reggeli 7 órakor kezdődött szintén Kelemen Albert esperes vezetésével, melynek főbb tárgyai a következők voltak: elnöki megnyitó, multilés jegyzőkönyvének felolvasása, különböző bizottságok kiküldése, tanügyi állandó bizottságok jelentése, melyből örömmel láttuk tanitaink szakértelmét kitartó buzgalmat s a tanításban elért szép eredményt. Nagyban fokozta ezt gondolat is is, hogy a mult évben egyházköriünk közisztatásban álló felügyelő gondnok mlgs Fekete Gábor kir. itéletáblai tanácselnök ur két jutalmat, egy 20 és egy 10 koronát ajánlott fel élethosszágilag évenként adni a közgyűlés, illetve tanügyi bizottság által kitüntetett két legjelesebb tanitónak.

Jelen alkalommal csaknem mindenik tanító érdemes volt a jutalomra, de a tanügyi bizottság négyet jelölt ki olyanokul, hogy a közgyűlés ezek kettejének szavazási folytán az első jutalmat Kozma Miklós nyomati, a másodikat Bartalis József csikfalvi tanító nyerte. A közgyűlés úgy a nyertes tanítókat, mint a jutalmak adóját lelkesen megjelenezte.

Továbbá nevezes tárgyak voltak: a köri gyűlés, E. K. tanács és E. főtanács képviselői alapon való szervezése, — a papi- és mesteri jövedelmek átlagos évi jövedelmek megállapítása; — az esperesnek adandó évi fizetésről való véleményadás az E. főta-

H i r d e t é s e k.

Szám: 3096—1894.

621. (2—3)

köz.

Hirdetmény.

Nagy-Enyeden, a Főter 7-ik szám alatt egy bolthelyiség (10 méter széles homlokzattal), 2 szobából és konyhából álló lakással együtt a **folgó évi augusztus hó 20-án d. u. 4 órakor** a városi Tanács irodájában tartandó szó- és írásbeli árverésen **ez év Szeptember hó 1-től** kezdve ki fog adatni.

A városi Tanácsból.

Nagy-Enyed, 1894. évi július hó 7-én.

KOVÁCS,
polgármester.

ELSŐ BIROSÁGI ITELET A KOLOZSVÁRI TAGOSÍTÁS ÜGYÉBEN.

2006. szám

1894. polg.

622. (1—1)

Ö Felsége a király nevében!

A tordai kir. törvényszék, mint az 1893. évi január hó 27-ik napján 2845—1893 J. M. sz. alatt delegált bíróság, Haller Rezső ügyvédől képviselt erdélyi rom. cath. status igazgató-tanácsának, mint az erdélyi rom. cath. tanulmányi, ösztöndíj és vallásalapok felügyelő hatóságának, továbbá az önként csatlakozott gróf Beldi Akos és társainak, felpereseknek, Kolozsvár sz. kir. város összes többi birtokosai alperesek ellen, a kolozsvári kir. tiszékhöz 1892. évi december hó 14 napján 9762 urb. sz. a. a Kolozsvár város egész határára nézve az általános tagosítás megengedhetősége iránt támasztott tagosítási kérvénye felett, az 1893. évi május hó 15-ik napján a helyszínen megtartott jegyzőkönyvi tárgyalás, valamint a kolozsvári m. kir. ítélőtáblának 1893. évi július hó 24-ik napján 3563—1893. sz. a. hozott feloldó végzése következtében f. 1894. évi május hó 28 és 29-ik napján a helyszínen, jelen sz. a. tagosítást ellenzők részéről Ferenczi Miklós ügyvéddel és Haller Rezső ügyvéddel megtartott jegyzőkönyvi nyomozó tárgyalás alapján, a mai napon tartott nyilvános ülésében következőn

ITÉLT;

Szabad királyi Kolozsvár város egész határának általános tagosítása elrendeltetik, mihez képest a tagosítást ellenző alperesek az általános tagosítás keresztülvételét 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett eltérni kötelesek.

A megengedhetőségi eljárásban felmerült hirdetményi és bizottmányi költségek 61 frt 48 krban óé. állapítottak meg, mely összeget előlegzi felpereseknek, a Kolozsvár városi összes birtokosok, annak idején költségjárulékaikban leendő betudással megtéríteni kötelesek lesznek.

Ezen ítélet jogerőre emelkedése után, a szabályszerű előmunkálatok hivatalból fognak folytatni a tételt.

INDOKOK;

Az általános tagosítás elrendelendő volt, mert a helyszínen ismételten megtartott nyomozó tárgyalásból kitűnik, hogy Kolozsvár város bel- és külterülete összesen 22586 kataszteri holdat és 112 négyszög ölet foglal magában és hogy az általános tagosítást kéri eredeti felperesek, a hozzájuk önként csatlakozott gróf Beldi Akos és társai; a tagosítási törvény nyílt rendelete alapján odaszámított községi, egyházi, szóval erkölcsi testületi; a gyámság és gondnokság alattiak és tárgyalásról kimaradtak birtoka összesen 12472 holdat és 916 négyszög ölet teszen ki; mihez képest az e szerint kiszámított tagosítást kívánok birtoka, nem csak a törvényben meghatározott egynegyedrészt 5646 hold 828 négyszög ölet kiteszi, hanem azt 6826 holddal és 98 öllel felülmúlva, az általános tagosítás megengedhetősége az 1880. évi XLV. t.-cz. 6 §-ának harmadik bekezdése alapján feltétlenül kimondandó volt.

A tagosítást ellenzők azon kifogásai, hogy ők a maguk birtokával megvannak elégedve és más is elégedjek meg az övével, hogy a határ hasz-

nálata 1857-ben közigazgatási uton szabályoztatott; hogy a külvárosi lakosok birtokaikat kertész módra használják és hogy a város közvetlen szomszédságában levő területek majdnem a belső birtokokkal egyenértékűek, míg ellenben a távolabb fekvő részek azokkal becsaranyban nem hozhatók; hogy az általános tagosítás elrendelése közigazgatási szempontból meg nem engedhető, mire nézve a helyi viszonyokkal ismeretes szakértőket meghallgatni kérek; továbbá a kiszámítás ellen emelt kifogások is; tekintve, hogy ellenzők képviselője a kiegészítő tárgyaláson beismerte, hogy a hivatalos nyomozásból kitűnőleg, jelen esetben a tagosítás elrendelésének feltételei megvannak; mint törvényszerint a tagosítás elrendelésének akadályát nem szolgálhatók bírói tekintetbe vehetők nem voltak.

A határ használatára vonatkozó közigazgatási iratok beszerzése és szakértők meghallgatása, mint az ügy elbírálására döntőleg be nem folytatható körülmények mellőzendők voltak.

A megengedhetőségi eljárás hivatalos költségeinek megállapítása az 1893. évi 356. J. M. sz. alatt kiadott eljárási utasítás 136. § értelmében történt, mely szerint az a költség előirányzatba foglalandó és előlegező felpereseknek megtérítendő lesznek.

A kir. törvényszéknek Tordán, 1894. jun. 28. tartott üléséből.

P. H.

Damokos Antal, s. k.

elnök.

13419—1894. Tan.

Ezen első bírósági ítélet ezennel közhirrre tétetik.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1894. július 6-án tartott üléséből.

Albach Géza,

polgármester.

2376—1894. szám.

627. (1—1)

Pályázati hirdetés.

A b. e. Hirsh István Ferdinánd által létesített jótékony alapítványból a jövő 1894—95. iskolai évre egy évi **kétszáz (200) forint** ösztöndíj állomást üresedésbe jő, a mely alapítványi ösztöndíjra ezennel pályázat nyitattik. Az ösztöndíjért azon **magyar rom. kath. ifjak** pályázhatnak, kik a következő helységekből származnak: Torda, Koppánd, Tur, Ród, Komjátszeg, Bányabükk, Ajton, Pusztá-Szent-Márton, Pusztá-Csán, Mező-Nagy-Csán, Egerbegy, Mésző, Szind, Felső-Peterd, Közép-Peterd, Magyar-Peterd, Berkesz, Magura, Pusztá-Egeres, Pusztá-Szent-Király, Szurdok, Bikalat, Alsó-Jára, Ruha-Egeres, Kis-Bánya, Kis-Bánya Havasa, Kisoklos, Nagyoklos, Runk, Ivánfalva (Cacova), Secelu (Assonyfalva), Magyar-Léta, Oláh-Léta, Alsó-Füle, Csűrlye, Szeliste, Mikes Hagymás, Magyaróság, Sütmege, Magyar-Szilvás, Indal, a mely községek az egykori tordai császári királyi kerületet képezték, a néhai b. e. alapítványozó Hirsh István Ferdinánd főnöksége alatt.

Az ösztöndíjat csak olyan középiskolai vagy a középiskolába most fellépő tanuló nyerheti el, ki a tanulásban **jeles**, vagy legalább **jó**, az erkölcsi magaviseletben pedig **jó** vagy legalább **szabályszerű** érdemjegyet mutat fel. Az ilyen ifjak az elnyert ösztöndíjat az egész gymnasiumon, reáliskolán, földmívelési iskolán, esetleg az egész egyetemi tanfolyamon keresztül is élvezhetik, ha a fennebb jelzett érdemjegyet egy a tanulásban, mint az erkölcsi magaviseletben mindvégig megtartják.

Azon tanuló ifjak, kik tekintettel az említett feltételekre, ezen ösztöndíjra igényt tarthatnak és pályázai kívánnak, pályázati folyamodványukat az 1893—94. tanévről szóló iskolai bizonyítvány-nal felszerelve **folgó évi augusztus hó 15-ig** illetékes lelkészük útján ezen püspöki hivatalhoz mulhatatlanul terjeszték be. Később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Gyulafehérvárt, 1894. július hó 14-én.

Erdélyi püspöki hivatal.

Sz. 306—1894. bvrgh.

628. (1—)

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró 2406—1894. végzése által szegedi Braunsvetter János javára, mogosi Dávid László és társai ellen 34 frt 20 kr tőke, ennek 1893. év március hó 1. napjától számított 6 százalékos kamatai és eddig összesen 14 frt 53 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság perköltség követelés erejéig becsült a foglalási jegyzőkönyv 1-től 18 tételig Dávid Lászlónál különböző nem házi butorok, Birlucz Lászlónál 2 ókor és 10 juhból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírói idézett sz. kiküldést megelőző végzése folytán a helyszínen, vagyis a község házában Mogoson leendő eladók közlésére **1894. év július hó 28-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ának megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőzően elégtételt tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi jogjüket az árverés megkezdése előtt kiküldöttnek vagy írásban beadványukkal szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1894. évi július hó 11. napján.

SZABÓ LAJOS,

kir. bírósági végrehajtó.

Nagy birtokok bérbeadása.

A **Báró Bánffy-féle** hitbizományokhoz tartozó **Bonczhida, Válaszút, Alsó-Zsuk és Szilágy-Nagyfalusi** teljesen felszerelt uradalmak

bérszerződéseinek lejáratí ideje

közeledvén,

ezen uradalmak újra bérbe adatnak.

A feltételek iránt felvilágosítást ad és ajánlatokat elfogad a **hitbizományok igazgatósága Válaszúton.**

626. (1—3)

Kiadó lakás.

A **Gyár-utca 2-ik szám alatt** az emelet kiadó.

Kiadó továbbá a földszinten egy 3 vagy 4 szobából álló lakás.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal.

629. (1—2)

BORSZÉK Csikvármegye, Erdély.

Elsőrangú gyógyfürdő 900 méter (2750 láb) magasságban, beláthatlan ősfenyveseknek alsóbb szertevezetektől mentes régiójában.

Borszék gyógytényezői: havasalji klímája, tiszta, ozndus levegője páratlanul gazdag bőséggű; kitűnő gyógyerejű vasas- és más vegyi összetételű borviz-ivókutai, számtalan szénsavas hideg lobogó-fürdői, vasas lápfürdők, szénsavas melegített kádfürdők, fenyőlevél-fürdők, jól berendezett hidegvíz-gyógyintézet, massage és villamozás.

Borszék a hazai és külföldi orvosi tekintélyek által javálva van: mindennemő vérérségénység, sápadt-kór, gyomor- és bélbántalmak, emésztési zavaroknál; a vese és hólyag idült bántalmainál; tudóvész testalkatuknál föllépő száraz köhécseles, vérkőpés, tudócsucs-hurut, idült hörög és gége-hurut ellen; idegbajoknál, női betegségeknél; tulhizás, scrofula, rheuma, köszvény ellen, izzadmányok felszívódására és úgy is, mint hatalmas, edző, erősítő.

Borszék kitűnő üdítő hely.

Egyetlen fürdő sem dicsekedhetik közel és távolban annyi kellemes kiránduló helylyel, mint „Borszék.”

Borszéken a fürdőidény kezdete június 15-én s vége szeptember 15-én.

Utazás Borszékre: A borszéki fürdővendégek szállítását gyors-kocsi vállalat eszközli, melynek kényelmes fogatai az ujabban kötött szerződés értelmében a szász-régeni vasúti állomástól Borszékig és Borszékről vissza Szász-Régenig egy nap alatt, váltott lovakkal meghálás nélkül szállítják a vendégeket. — E gyorskocsik július 1-től augusztus 31-ig (fürdőidény) még vendég hiányában is naponta közlekednek.

A június 15—30. és szeptember 1—15. (elő- és utóidény) szintén a gyorskocsi-vállalat van a vendégek szállítására kötelezve.

A gyorskocsikra (egyes ülés vagy egész kocsi) előjegyzést tehetni vállalkozóknál. Levél és sürgőnyezim: **Miklós Görög Szász-Régen.**

Viteldijak szabályozvák.

A világhírű borszéki viz modern töltő-gépek által fölfogva, dugaszoltatva, őseréje teljében hozatik forgalomba.

A borvizre vonatkozó megrendelések **Lázár és Verzár** céghez **Brassó** intézendők, mint kizárólagos elárusítónkhoz, mely cég a rendelményeket a borszéki és helyi raktárakból készséggel, jutányos áron kiszolgáltatja.

Magánosok kisebb megrendeléseit alantírt igazgatóság is teljesíti.

Minden megkeresésre prospektussal, kimerítő értesítéssel szolgál az igazgatóság, vagy **Dr. Szilvassy János** fürdőorvos.

Posta és távirtda helyben.

Borszék, 1894. évi május hó.

480. (11—15)

A fürdő és üzlet igazgatósága.